

Hazırda turizm planetar məqyasda sürətlə inkişaf edən biznes sahələrindəndir. Dünyada ümumi milli məhsulun 10 faizi, ixracatın 8 faizi beynəlxalq turizmin payına düşür, göstərilən xidmətlərin təqribən üçdə biri beynəlxalq turizm vasitəsilə həyata keçirilir. Dünyada əməkqabiliyyətli əhalinin 8 faizi turizm industriasında və onunla bağlı iqtisadiyyat sahələrdən de maşguldur.

Azərbaycanın turizm potensialı

Azərbaycanda qeyri-neft sektorunun inkişafı dövlət siyasetinin prioritet istiqamətlərini təşkil edir. Ölkə iqtisadiyyatının neftdən asılılığının azaldılması üçün klaster yanaşma məqbul sayılır. Klaster yanaşma zamanı Azərbaycanda perspektivi aydın görünən bir neçə sahənin inkişaf etdirilməsi əsas götürülür. Ölkəmizdə yüksək potensial və perspektivləri olan sahələrdən biri də aqrar sektor və bir növ ona bağlı olan turizm sektorudur.

Azərbaycan təbii şəraiti, olduqca zəngin və rəngarəng rekreasiya ehtiyatları, xarici və daxili turizmin və əhalinin istirahətinin təşkili üçün hər cür şəraite malikdir. Respublikamızın əlverişli iqlim şəraiti, ilboyu zirveləri qar və buzlaqlarla örtülü olan ecazkar quruğu, cəlbedici landscape, çoxsaylı dağ çayları və şirinsulu gölləri, insanı heyvətə getirən şələlələr, yüzlərlə mineral və müalicəvi bulaqlar, narın qumlu dəniz çimərlikləri, palçıq

Aqrar turizm: potensial və perspektivlər

Azərbaycan iqtisadiyyatının neftdən asılılığının azaldılması üçün inkişaf etdirilməsi vacib olan perspektiv sahələrdən biri də turizmdir



kanallarında reklam çarxı nümayiş etdirilir, həyata keçirilən yeni layihələr barədə reklam və elanlar verilir, bu istiqamətdə internet imkanlarından və digər elektron daşıyıcı vəsitələrindən də geniş istifadə edilir.

Son dövrlərdə dövlət tərefindən ucqar bölgelərə rahat yolları çəkilməsi, regionlarda sosial mədəni infrastrukturun təkmilləşdirilməsi istiqamətdən həyata keçirdiyi işlər bu sahənin inkişafına töhfə verir. Bölgələrdə turizmle meşğul olmaq istəyən ev və təsərrüfat sahiblərinə güzəştli kiçik kreditlər verilərək onlar aqraq turizmdən gəlirlərini təmin edə bilərlər. Əksər turistlər üçün kənd evləri da-ha cəbedici və qiymət cəhətdən daha sərfəlidir.

Zərərsiz, rahat, daimi gəlir mənbəyi

Turizm sektorunda mövcud potensialdan



vulkanları, tarixi-medəni abidələr və s. ölkədə daxili və xarici turizmin inkişaf etdirilməsi üçün geniş imkanlar yaradır.

Nəqliyyat xidmətlərinin, yolların və s. inkişafı sahibkarlıq, turizm və s. sahələrin dırçılışına təkan verir. O cümlədən, bu gün Azərbaycanın ən ucqar kəndlərinədək rahat yolların çəkilməsi, ölkəmizin Şərqi-Qərb, Şimal-Cənub kimi iri beynəlxalq nəqliyyat dəhlizlərinin qoşlaşdırılmışında yerləşməsi turizm sektorunun da inkişafına ciddi təsir göstərməkdədir.

Bele ki, həm ölkə daxilində, həm də beynəlxalq seviyyəli yolların yenidən qurulması, yeni yolların çəkilişi ölkənin Avropa və Asiya arasında yerləşən nəqliyyat qoşlaşığı kimi əhəmiyyətini daha da yüksəldir. Azərbaycanın tranzit potensialı artıraq isə ölkə ərazisindən tranzit kimi istifadə edən xarici daşycıların sayı da çoxalır. Bu da turizmin inkişafında mühüm rol oynayır.

Daxili turistlərin yerli turizmə cəlbİ

Məlumdur ki, turizmin inkişafında daxili

turistlər xüsusi rol oynayır. Xüsusən, ölkəmizdə kənd turizminin inkişafı əsasən daxili turistlərdən asılıdır. Bele ki, turizmin ekoloji turizm, dağ turizmi, idman turizmi və s. müxtəlif növleri içərisində kənd turizmi daha geniş yayılıb. Eyni zamanda, Azərbaycanda da kənd turizminin inkişaf etdirilməsi üçün çox geniş potensial imkanlar mövcuddur.

Hər bir ölkədə, xüsusilə də əhalisinin təqribən yarısı kənd yerlərində yaşayış Azərbaycan kimi ölkələrdə kənd turizminin inkişafı çox vacibdir. Çünkü kənd turizmi şəhər mühitinin kənd mühiti ilə əvəz olunması ilə yanaşı, kənd yerlərində kiçik sahibkarlığın inkişafının, kənd təsərrüfatı məhsullarının istehlakçılara birbaşa çatdırılmasının təmin edilməsində, bölgələrin mövcud potensialından səmərəli istifadə olunmasına xüsusi əhəmiyyət malikdir.

Araşdırmalardan aydın olur ki, kənd turizmi ümumilikdə, milli park və təbiət ərazilərindən istifadəye, insanların istirahət tələbatında etraf mühitlə bağlılığı, mədəni və milli irs nümunələrindən, eləcə də tarixi memarlıq abidələrindən istifadəye, yüksək keyfiyyətli yaylaq havasına və müalicəvi bulaq sularına daimi tələbatın olmasına əsaslanır.

Aydındır ki, kənd turizm mərkəzləri əsa-

sən bəzi dağlıq rayonlarda- Quba, Qusar, Xaçmaz, Masallı, Şamaxı, Qəbələ, Şəki və s. rayonlarının erazisində yerləşir. Lakin Tovuz, Şərur, Gədəbəy, Ordubad, Daşkəsen, Zaqatala, Lerik, Yardımlı, Qax, Lənkəran, Balakən, Neftçala və s. rayonlarda da böyük potensial var. Qarabağ zonasında isə çox böyük potensialı var.

Dövlət turizmin təbliği üçün nə edir?

Turizm sahəsində çalışanların peşə hazırlanlığının artırılması məqsədi ilə 2006-ci ildə Turizm İnstitutu yaradılıb, onun nəzdində müxtəlif peşələr üzrə daimi fəaliyyət göstərən kurslar açılıb, eyni zamanda, Ümumdünya Turizm Təşkilatının dəstəyi ilə müxtəlif təlim proqramları həyata keçirilməkdədir.

2002-ci ildən başlayaraq, hər il Azərbaycanda beynəlxalq turizm sərgisi təşkil olunur. Ölkədə turizmin əhəmiyyətini artırmaq, turizm potensialını təbliğ etmək, yerli adət-ənənələri, milli mətbəxi, mədəni və tarixi irsi tanıtmaq məqsədi ilə tematik nəşr məhsulları (kitab, buklet, CD və DVD-lər və s.) hazırlanır və yayılır, dönyanın müxtəlif televiziya

səmərəli istifadə olunsa, ölkəmiz bu sahədən daha artıq gəlirlər əldə edər. Ona görə də, turizm sektorunun ölkə iqtisadiyyatının aparıcı sahələrindən biri kimi inkişaf etdirilmesi bu gün Azərbaycanda ən mühüm vəziyyə olaraq qarşıda durur. Son illər Azərbaycanda əldə olunmuş iqtisadi irəliləyiş bu vəziyyənin yeni imkanlara adekvat səviyyədə həllinə şərait yaradır.

Digər sektorlardan fərqli olaraq turizm ekologiyaya zərər vurmayan, xammal və ya industrial texnologiya tələb etməyən, faydalı qazıntılarının istifadəsinə ehtiyac duymayan bir sektordur. Təsadüfi deyil ki, bir çox ölkələrin əsas gəlirləri mehz bu sektordan əldə olunur.

Əger kənd turizminin inkişafına daha çox diqqət göstərilsə, qısa müddədə bu sahədə böyük irəliləyiş əldə olunar. Nəticədə həm əhalinin, həm də dövlət bütçəsinin gəlirləri artar, ölkədən valyuta çıxışı azalar, ölkəyə valyuta axını çoxalar, bu, həm də məşğulluq probleminin həlliinə böyük töhfə olar. Üstəlik, bu sahənin inkişafı dolayı yolla digər sahələrin de inkişafına təkan verir, iqtisadi dövriyəni artırır.

Elçin Bayramlı